

VY_12_INOVACE_CJ_RA_14

Učební materiál

Sada: *Čtenářská a informační gramotnost*

Téma: Karel Čapek – Pilátovo krédo

Autor: Mgr. Eva Řádková

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: tercie – NG

Využití: Učební materiál pro literaturu

Anotace: Pracovní list lze využít při práci v rámci tématického celku Vyšla hvězda nad Betlémem. Obsahově se zaměřuje na přiblížení a výklad poselství biblických textů a jejich souvislost s dějinami. Mezipředmětové souvislosti korespondují s dějepisem, občanskou a výtvarnou výchovou.

Struktura vychází z modelu E – U – R (evokace, uvědomění, reflexe).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

A. Co vím, nebo co si myslím, že vím?

- Kdo je zobrazen ve středu obrazu? V jaké situaci?
- Jak bys vyjádřil podstatu učení této osobnosti?

- Co symbolizuje Pilát v příběhu o Ježíšovi? Jaký výrok o Pilátovi to dokládá?
- Jak lze označit následující text: „*Dí jemu Pilát: Co jest pravda?*“

B. Co zjistím?

Vypiš podle definice význam slova *apokryf*, *krédo*.

Krédo (z lat. *credo* věřím) v křesťanském kontextu znamená křesťanské vyznání víry. Odpovídající řecký výraz je **symbolon** (σύμβολον, odtud lat. **symbolum**), což znamenalo "shrnutí", případně "shoda". V současnosti může krédo někdy znamenat i základní přesvědčení či postoj, který není náboženský: "To je moje krédo."

Krédo:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Apokryf (řec. ἀπόκρυφος = skrytý, zahalený) je v různém kontextu literární:

1. Teologie užívá pojmu „apokryf“, když označuje text, který do biblického kánonu nepatří, avšak svou povahou náboženského spisu se kanonickému textu v některých ohledech blíží.
2. Katolíci užívají pojmu „apokryf“ pro spis nepřijatý do biblického kánonu, tak jak jej definoval definitivně Tridentský koncil (1546). Toto pojetí odpovídá protestantskému pojmu pseudepigraph. Mezi takto definované apokryfy patří apokryfy staro- a novozákonní.
3. Protestantské církve označují za apokryfní ty spisy, o jejichž zařazení do biblického kánonu nepanovala v církvi shoda. V tomto užití se pojem velmi blíží katolíky užívanému pojmu deuterokanonická kniha nebo pravoslavnému anaginoskomenon.
4. V moderní době slovo „apokryf“ značí literární žánr, který moderním, někdy spíše parodickým způsobem zpracovává obecně známé příběhy, například biblické či antické, založený na netradiční interpretaci těchto příběhů (srov. Karel Čapek: *Kniha apokryfů*, Michail Bulgakov: *Mistr a Markétka - dějová linie, týkající se Piláta Pontského*).

Apokryf:

Práce s textem v učebnici na str. 106 (Karel Čapek – Pilátovo krédo, z *Knihy apokryfů*)

- Které historicky doložitelné postavy či skupiny lidí se objevují v textu?
- Proč se setkali Pilát a Josef Arimetský? Jaké byli národnosti?
- Jak charakterizoval Pilát národ, ze kterého pocházel Josef?
- Co si myslí Pilát o smrti Ježíše?
- Jakou roli v ní sehrál?
- Jak zdůvodňuje své rozhodnutí?
- Napiš formou otázky, co je tématem rozhovoru mezi Pilátem a Josefem?
- Vypiš z textu přirovnání o pravdě.
- Vypiš metaforu o pravdě.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Vysvětli svými slovy obraty z textu:

Nejsi teplý ani studený. Jsi jenom vlažný.

Vidiš bílý sloup černě.

Svět končí jejich obzorem.

Částečně se pronikají a částečně spolu sousedí.

- Porovnej Pilátovo a Josefovo krédo týkající se pravdy.

- Které filozofické přístupy se objevují v textu? Použij informace z následujícího textu.

Filozofie v díle Karla Čapka

- vyznával **pragmatismus** (*pragma-praktický život*), směr v USA na přelomu 19. a 20. stol. - William James - filozofie = odklon od velkých myšlenek a příklon k problémům každodenního všedního života (problém jedince, individua).
„Pro člověka je dobré to, co je pro něho užitečné.“
- **relativismus** – naše představy o něčem jsou relativní (zdánlivé), neexistuje objektivní pravda
(„Neexistuje objektivní pravda, vše je jen výsledkem našich subjektivních představ.“), všechno nelze dokázat;
např. povídka *Šlépěj* z cyklu *Boží muka*, *Šlépěje* z *Povídek z jedné a druhé kapsy*
- **pozitivismus** (snaha kladně žít) a **noetika** (nauka o poznávání)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Sestav pyramidu *Pravda – víra – náboženství – tolerance* podle důležitosti ve tvém životě. Dolož tyto pojmy formulacemi z textu dle vlastního uvážení.

Zdroje:

Ladislava Lederbuchová, Eva Beránková. Čítanka 8, učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. Nakladatelství Fraus. Plzeň 2005. 1. vydání.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Pil%C3%A1t_Pontsk%C3%BD

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%A9do>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Apokryf>

<http://maturita.uffs.net/litera/cj20.doc>